

Załącznik do Uchwały Nr 28/1/2024 Zarządu Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z dnia 04.07.2024 r. zatwierdzony Uchwałą Nr 6 /1/2024 Rady Nadzorczej Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z dnia 04.07.2024 r.

**Raport Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie
z zakresu adekwatności kapitałowej
oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu
według stanu na dzień 31.12.2023 r.**

Lipiec, 2024 rok

I Wprowadzenie

Niniejszy dokument został opracowany w celu realizacji Polityki informacyjnej Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie w zakresie adekwatności kapitałowej oraz spełnienia nadzorczych wymogów informacyjnych.

Dokument przedstawia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom i właścicielom Banku, strategię oraz procesy Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, informacje z zakresu kapitału, narażenia na ryzyko i adekwatność kapitałową, umożliwiające ocenę stabilności finansowej Banku w celu podejmowania decyzji handlowych oraz utrzymania dyscypliny rynkowej. Dokument niniejszy stanowi uzupełnienie informacji zawartej w Rocznym Sprawozdaniu Finansowym Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie za rok obrotowy 2023.

1. Bank zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma) ze zm.,
- 2) Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637),
- 3) Wytycznych EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art.435 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (Wytyczne 2017/01),
- 4) Ustawie Prawo bankowe (art. 111 oraz 111a),
- 5) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (§ 31),
- 6) Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 7) Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 8) Rekomendacjach wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- 9) innych pismach i dokumentach nadzorczych

w niniejszym dokumencie dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz innych według stanu na 31 grudnia 2023 r.

2. Niniejszą informację sporządzono na podstawie niżej wskazanych obowiązujących w Banku procedur wewnętrznych:

- 1) „Polityka ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu” zatwierdzona Uchwałą Nr 63/4/2022 Zarządu Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z dnia 19.12.2022r. i Uchwałą Nr 8/1/2022 Rady Nadzorczej Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z dnia 21.12.2022r.

- 2) „Instrukcja sporządzania i ogłaszania przez Podlasko–Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie informacji podlegających ujawnieniom” wprowadzona Uchwałą Zarządu Banku nr 52/1/2023 z dnia 15.12.2023 r.
3. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną; Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innej osoby do zachowania poufności.
4. Bank informuje, że niniejsza informacja - z zastrzeżeniem ust. 5 - obejmuje cały zakres ujawnianych informacji określonych w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. CRR, które dotyczą Banku i wymogów zawartych w formularzach określonych w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji UE nr 2021/637. Ujawnianie przez Bank informacji w innych dokumentach wynika z art. 434 ust. 2 CRR.
5. Informacje nie zawarte w niniejszym raporcie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:
 - Roczne Sprawozdanie Finansowe Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie za rok obrotowy 2023,
 - Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie za okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023 r.,
 - Sprawozdanie Zarządu Banku z działalności Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie w 2023 roku,które są dostępne w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz w Podlasko-Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie.
6. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.
7. Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku pod adresem www.pmbank.pl, a w formie papierowej jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w lokalu Banku w Białymstoku, przy ul. Suraskiej 3A, pokój 236 w dni robocze w godz. 8-15.
8. Informacje organizacyjne, dotyczące Zasad Ładu Korporacyjnego oraz inne podlegające ujawnieniu zamieszczane są w formie elektronicznej na stronie internetowej Banku www.pmbank.pl.

II Informacje ogólne

1. Bank prowadzi działalność pod nazwą:
Podlasko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie
2. Adres siedziby Banku:
16-060 ZABŁUDÓW, ul. SURAŻSKA 2, pow. BIAŁOSTOCKI
3. Podlasko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie jest samodzielną, samofinansującą się jednostką organizacyjną, posiadającą osobowość prawną. Bank jest wpisany w Sądzie Rejonowym w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sadowego pod numerem KRS 0000128560, NIP 542-100-13-99, REGON 000493646.
4. Bank jest członkiem Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.
5. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
6. Podlasko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie nie prowadzi działalności poza obszarem Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Działalność operacyjna Banku prowadzona jest poprzez sieć jednostek organizacyjnych, tj.:
 - Oddziały Banku w Białymstoku, w Elku, w Zabłudowie,
 - Filia Banku w Białymstoku.
8. Organami Banku są:
 - Zebranie Przedstawicieli,
 - Rada Nadzorcza Banku,
 - Zarząd Banku,
 - Zebrania Grup Członkowskich.
9. W Banku jako organ opiniodawczo-doradczy w 2023 roku działał Komitet Kredytowy.

W myśl art. 111 Prawa bankowego w miejscu wykonywania czynności, w sposób ogólnie dostępny, Bank ogłasza skład Rady Nadzorczej i Zarządu oraz teren działania Banku.

III Informacje podlegające ujawnieniom

Informacje zawarte w niniejszym raporcie przedstawiono według wymogów określonych w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji UE nr 2021/637.

Podlasko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie uznany jest wg stanu na 31.12.2023 r. za „małą i niezłożoną instytucję”, nienotowaną.

Dane liczbowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), w zaokrągleniu do tysiąca złotych bez miejsc po przecinku.

Na dzień 31.12.2023 r. stopa zwrotu z aktywów obliczana jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 2,07% wobec uzyskanej na koniec 2022 roku 2,00%.

1. Najważniejsze wskaźniki – Tabela EU KM1 art. 447 lit a)-g) i art. 438 lit. b) Rozporządzenia CRR

Tabela EU KM1		31.12.2023	31.12.2022
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1	28 442	21 751
2	Kapitał Tier 1	28 442	21 751
3	Łączny kapitał	28 442	23 209
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	156 463	150 487
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	18,18%	14,45%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	18,18%	14,45%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,18%	15,42%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00	0,00
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00	0,00
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00	0,00
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	10,18%	6,45%

Raport Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z zakresu adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	290 205	294 161
14	Wskaźnik dźwigni (%)	9,8%	7,39%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00	0,00
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	0,00	0,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00	0,00
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	99 175	91 617
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	56 737	51 686
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	20 691	8 645
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	36 046	43 041
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	275,13%	212,86%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	287 326	257 448
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	223 675	208 772
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	128,46%	123,34%

2. System zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z Politykami zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka przygotowanymi przez Zarząd Banku i zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Banku. Dokumenty są zgodne z założeniami Strategii i podlegają corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Założenia i cele strategii zarządzania ryzykiem zawarte w Strategii Banku są ściśle powiązane z innymi regulacjami o charakterze strategicznym. Bank ustalił limity strategiczne ograniczające poszczególne ryzyka istotne i na bieżąco monitoruje wykorzystanie tych limitów.

Szczegółowy zakres działań poszczególnych organów Banku oraz komórek organizacyjnych tworzących poszczególne linie obrony opisują przepisy wewnętrzne Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą:

- Rada Nadzorcza Banku, w tym Komitet Audytu,
- Zarząd Banku,
- Główny Księgowy Banku,
- poszczególne komórki i stanowiska organizacyjne,
- każdy pracownik Banku,
- Stanowisko ds. bezpieczeństwa / IOD,
- Koordynator programu AML,
- Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem,
- Stanowisko ds. zgodności.

Działania Banku w 2023 roku oparte były na założeniach, które określa „Strategia Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie na lata 2021-2025” i „Strategia zarządzania portfelem ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych”.

W Banku obowiązują niżej wymienione przepisy wewnętrzne regulujące działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, w tym kompetencje decyzyjne:

- „Regulamin działania Rady Nadzorczej”,
- „Regulamin Komitetu Audytu”
- „Regulamin działania Zarządu”,
- „Regulamin organizacyjny”,
- „Regulamin podejmowania decyzji kredytowych”
- „Regulamin zawierania transakcji kredytowych oraz prowadzenia rachunków bankowych z osobami i podmiotami, o których mowa w art.79 i 79a Ustawy Prawo Bankowe”,
- „Instrukcja udzielania pełnomocnictw i upoważnień”.

Bank posiada przepisy wewnętrzne dotyczące wszystkich działań i produktów Banku w formie Regulaminów i Instrukcji. Przepisy te zostały przyjęte Uchwałami odpowiednich organów Banku.

Sprawozdania zarządcze dostarczają informacji takich jak:

- stopień wykorzystania limitów, w tym określających apetyt na ryzyko i limitów strategicznych,
- testy warunków skrajnych,
- profil ryzyka,
- poziom ryzyka,
- adekwatność kapitałowe,
- działania mitygujące,
- inne istotne dane.

Bank identyfikuje następujące ryzyka istotne:

- kredytowe,
- koncentracji zaangażowań,
- płynności,

- stopy procentowej w księdze bankowej,
- rynkowe rozumiane jako walutowe,
- kapitałowe, niewypłacalności,
- nadmiernej dźwigni finansowej,
- wyniku finansowego,
- operacyjne obejmujące m.in. ryzyko informatyczne, bezpieczeństwa, outsourcingu, prania pieniędzy,
- braku zgodności.

Za ryzyko istotne związane z obszarem działalności Banku uznaje się ryzyko wpływające znacząco na generowane wyniki, bądź ryzyko objęte szczególnymi regulacjami i normami nadzorczymi. Do ryzyk istotnych zalicza się również ryzyka, dla których pomiar ilościowy, przekracza wartości graniczne (limity) i Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie tych ryzyk.

Pozostałe identyfikowane ryzyka wg stanu na 31.12.2023r.

- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko utraty reputacji,
- ryzyko rezydualne,
- ryzyko modeli.

Bank w swojej działalności kredytowej uwzględnia czynniki ESG.

Wystąpienie/ewidencja czynników ESG skutkuje ryzykiem ich realnego wpływu na wartość lub działalność przedsiębiorstwa, co znajduje odzwierciedlenie w ocenie Banku.

Bank przyjął do oceny ryzyka ESG składowe takie jak ryzyko środowiskowe wynikające z ekspozycji Banku wobec klientów/kontrahentów, na których negatywny wpływ mogą wywrzeć głównie czynniki środowiskowe, w tym wynikające ze zmiany klimatu oraz innych kwestii dotyczących degradacji środowiska oraz ryzyka wynikającego z czynników społecznych, mające wpływ na działalność firmy i/lub wzrost kosztów tej działalności i ryzyka wynikającego z czynników zarządczych, mające wpływ na działalność firmy i/lub wzrost kosztów tej działalności.

Metody oceny ryzyka ESG opisane są w „Metodyce oceny ESG”.

Ryzyko ESG oznacza możliwość negatywnego finansowego wpływu na instytucję, wynikającego z bieżącego lub przyszłego wpływu czynników ESG na jej klientów/ kontrahentów.

Portfelowe ryzyko ESG badane jest apetytem na ryzyko, który ustalony jest w formie limitu ESG.

Zarządzanie ryzykiem objęte jest kontrolą wewnętrzną.

3. Informacje dotyczące ryzyka płynności finansowej – zgodnie z Rekomendacją P KNF

W Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem płynności, w którym uczestniczą organy Banku, jednostki i komórki organizacyjne, stanowiska i wszyscy pracownicy.

Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami oraz z Instrukcją Systemu Informacji Zarządczej.

Bank posiada przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, głównie to:

- Strategia zarządzania ryzykiem - stanowiąca integralną część Strategii Banku na lata 2021-2025,
- „Polityka zarządzania ryzykiem płynności”,
- „Instrukcja funkcjonowania systemu zarządzania płynnością finansową”.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania i utrzymanie bezpiecznego poziomu aktywów płynnych, co zapewnia wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z ich terminami wymagalności oraz utrzymanie odpowiedniego poziomu wskaźników płynnościowych.

Płynność finansowa Banku jest kształtowana poprzez środki lokowane przez osoby fizyczne, podmioty gospodarcze i jednostki samorządowe oraz lokowanie nadwyżek środków finansowych. Nadwyżki angażowane były w lokaty w Banku BPS SA, bezpieczne dłużne instrumenty skarbowe, instrumenty Banku Centralnego, które stanowią zabezpieczenie płynności oraz w obligacje Banku Zrzeszającego i wcześniej zakupione obligacje komunalne.

Uzupełniającym źródłem finansowania aktywów są:

- fundusze własne Banku,
- limit zadłużania się w Banku Zrzeszającym,
- wypracowany zysk bilansowy.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności ma całościowy i skonsolidowany charakter. Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi. Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

Zgodnie z Polityką zarządzania ryzykiem płynności:

- adekwatny poziom płynności, uwzględniający specyfikę prowadzonej działalności, oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, na poziomie zapewniającym pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów banków,
- płynność polega na zdolności do finansowania aktywów, terminowego wywiązywania się z zobowiązań i przetrwania spadku depozytów w toku sezonowej działalności Banku, jak również w innych dających się przewidzieć warunkach.

Cele operacyjne zarządzania płynnością wspomagające cel podstawowy to:

- wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych, co pozwoli otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
- dążenie do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby zapewnić optymalne źródła finansowania uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji,
- kształtowanie pożądanej i efektywnej struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych,
- optymalizacja realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- umocnienie pozycji płynności Banku, wypracowanie i utrzymanie parametrów ograniczających ryzyko płynności,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań umożliwiających jej przetrwanie, co oznacza opracowanie realnego planu awaryjnego.

Bank dokonuje identyfikacji:

- zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz przekroczeniem nadzorczych miar płynności i obowiązujących limitów wewnętrznych,
- czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na poziom ryzyka płynności.

Czynniki wewnętrzne, nad którymi sprawowana jest kontrola w procesie zarządzania płynnością to:

- struktura bilansu oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych walutach,
- projekcja przepływów pieniężnych,
- wewnętrzne regulacje i procedury zarządzania ryzykiem płynności,
- polityka cenowa i oferta produktowa.

Czynniki zewnętrzne wpływające na pozycję płynności, a będące poza bezpośrednią kontrolą Banku, to:

- polityka pieniężna Banku Centralnego,
- sytuacja gospodarcza kraju, w tym skłonność ludności/podmiotów do oszczędzania/ inwestowania.

W 2023 roku Bank posiadał wystarczające środki potrzebne do regulowania zobowiązań. Zobowiązania wobec klientów regulowane były terminowo, zarówno kasowo jak i elektronicznie. Bank nie korzystał z dodatkowego finansowania z Banku Zrzeszającego.

W przypadku zachwiania bieżącej sytuacji płynnościowej Banku, zgodnie z umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS Zarząd Spółdzielni Ochrony Zrzeszenia BPS może podjąć decyzję o zniesieniu częściowym lub całkowitym blokady rachunku depozytu obowiązkowego. Zgodnie z umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS po wyczerpaniu działań związanych ze zniesieniem blokady depozytu obowiązkowego Zarząd Spółdzielni Ochrony Zrzeszenia BPS może podjąć decyzję o zmianie zasad wykorzystania depozytów obowiązkowych i zobowiązać Bank Zrzeszający do udzielenia pomocy w formie lokaty lub pożyczki płynnościowej do wysokości 5% środków ze środków zgromadzonych na rachunkach depozytów obowiązkowych. Łączna wartość pomocy może wynosić do 1/3 wartości depozytów od sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych zgromadzonych w Banku.

Istnieje również możliwość pozyskania pomocy finansowej z funduszu zabezpieczającego tworzonego przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia, którą zgodnie z umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS można uzyskać w sytuacji nie spełniania wymogów prawnych dotyczących funduszy własnych, nie spełniania norm płynności i limitów dużych ekspozycji; pomoc można uzyskać w formie: pożyczki restrukturyzacyjnej na okres do 5 lat, gwarancji lub poręczenia na okres do 1 roku z możliwością przedłużenia na kolejne okresy roczne, pożyczki długoterminowej, wpłaty na kapitał rezerwowy lub zasobowy.

Narażenie Banku na ryzyko płynności ogranicza system wewnętrznych limitów ostrożnościowych, w tym określających apetyt na ryzyko i strategicznych, który uwzględnia wszystkie obszary działalności Banku i jednocześnie jest instrumentem zarządzania ryzykiem płynności.

Bank wykonywał test planów awaryjnych oraz pogłębioną analizę płynności długoterminowej.

Kontrola i monitoring płynności służą zapobieganiu wystąpieniu ryzyka. Polegają one na stałej obserwacji pozycji płynności Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności w 2023 roku szczegółowo nakreślony w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności”, która stanowi Załącznik do Uchwały Zarządu Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie zatwierdzony Uchwałą przez Radę Nadzorczą Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie.

Zarządzanie ryzykiem płynności objęte jest systemem kontroli wewnętrznej na zasadach opisanych w obowiązującym „Regulaminie kontroli wewnętrznej”.

System zarządzania ryzykiem płynności i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach, tzw. liniach obrony.

Szczegółowy zakres działań poszczególnych organów Banku oraz komórek organizacyjnych tworzących poszczególne linie obrony opisują przepisy wewnętrzne Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- Rada Nadzorcza Banku,
- Zarząd Banku,
- Główny Księgowy Banku,
- Zespół Rachunkowo-Sprawozdawczy,
- Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem,
- Zespół Skarbcza i Rozliczeń,
- Zespół Wsparcia Sprzedaży,
- Zespół Analiz Ryzyka Kredytowego,
- każdy pracownik Banku,
- Stanowisko ds. zgodności.

Funkcję nadzorczą pełni Rada Nadzorcza Banku, w tym wyodrębniony Komitet Audytu.

Ryzyko płynności finansowej uznane jest za ryzyko istotne. Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej nadzoruje Prezes Zarządu.

W Centrali Banku funkcjonuje Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem monitorujące poziom ryzyka, w tym ryzyka płynności.

Bank w trybie określonym w „Instrukcji funkcjonowania systemu zarządzania płynnością finansową” monitoruje:

- 1) codzienną sytuację płynnościową Banku,
- 2) wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) za każdy dzień roboczy,
- 3) wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR) za każdy dzień roboczy
- 4) poziom limitów ograniczających ryzyko płynności:

Zarząd Banku otrzymuje każdego dnia sprawozdanie o sytuacji płynnościowej i miesięczną analizę tego ryzyka.

Rada Nadzorcza w okresach kwartalnych otrzymuje informacje o narażeniu Banku na ryzyko płynności oraz corocznie sprawozdanie z realizacji Polityki zarządzania ryzykiem płynności.

Wskaźnik udziału pasywów niestabilnych w aktywach na przestrzeni roku nie przekraczał poziomu maksymalnego.

Na przestrzeni roku nie odnotowano przekroczeń wskaźników norm nadzorczych, które na koniec roku przyjęły poniższe wartości.

Wskaźniki norm nadzorczych płynności wynikające z rozporządzenia CRR		
wskaźnik	wykonanie na 31.12.2023r.	wielkość minimalna
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	275,13%	min 100 %
Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR)	128,46%	min 100 %

Skonsolidowane wskaźniki wyliczane dla Spółdzielni Systemy Ochrony Zrzeszenia BPS przyjmowały bezpieczne wartości.

Aktywa płynne, tj. gotówka w kasach i skarbcu, środki na rachunkach bieżących i lokatach z terminem zapadalności do 1 m-ca, depozyt obowiązkowy, bony pieniężne i obligacje skarbowe wyniosły wg stanu na 31.12.2023 r. 166.489 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia lukę płynności dla pozycji bilansowych i pozabilansowych:

	a'vista	> 24 h ≤ 1 m-ca	> 1 m-c ≤ 3 m-cy	> 3 m-cy ≤ 6 m-cy	> 6 m-cy ≤ 1 rok	> 1 rok ≤ 2 lata	> 2 lata ≤ 5 lat	> 5 lat
Luka płynności w poszczególnych przedziałach	-18 559	103 169	-968	3 169	6 075	29 453	61 476	-210 263
Luka skumulowana	-18 559	84 610	83 642	86 811	92 885	122 338	183 814	-26 448

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka.

Testy warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank, sporządza się według poniższych zasad

Projektując testy warunków skrajnych określa się główne cechy jakie mają spełniać testy oraz uwzględnia się możliwe interakcje pomiędzy rodzajami ryzyk.

Ustalanie założeń testów warunków skrajnych polega na określeniu konserwatywnych i rygorystycznych założeń, które mimo tego, że nie wystąpiły nigdy w Banku mogą mieć miejsce, a także rzetelnie przedstawiały mogące się pojawić zagrożenia bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku. Określa się wykaz testów oraz zakres ich sporządzania obrazujących sytuacje skrajne dla wielu aspektów, mogących mieć wpływ na sytuację płynnościową Banku,

Wyniki testów warunków skrajnych są omawiane i analizowane, a o ich rezultatach jest informowana Rada Nadzorcza.

Rezultaty testów warunków skrajnych są brane pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych oraz w ramach awaryjnych planów płynności i w procesie planowania strategicznego banku.

Bank w okresach kwartalnych przeprowadzał następujące testy warunków skrajnych:

- Odwrócony test warunków skrajnych obrazujący stopień zabezpieczenia zobowiązań banku.
- Test warunków skrajnych obrazujący wystąpienie nadwyżki lub niedoboru środków w przypadku spadku depozytów ogółem o 20%.
- Test warunków skrajnych obrazujący maksymalny okres obsługi klientów Banku w przypadku różnej dynamiki wpływów środków.
- Test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego, zmiany struktury aktywów polegającej na wzroście portfela kredytowego, oraz spadku depozytów terminowych.
- Test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania wskaźnika płynności krótkoterminowej netto (LCR).
- Odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank wskaźnika LCR.
- Test warunków skrajnych polegający na testowaniu wpływu wycofania środków przez klientów za pomocą kanałów elektronicznych na wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR).
- Test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez bank wskaźnika stabilnego finansowania netto - NSFR.
- Odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez bank wskaźnika stabilnego finansowania netto NSFR.

Wyniki testów warunków skrajnych świadczyły o bezpiecznej sytuacji płynnościowej Banku.

W celu ograniczenia ryzyka płynności stosowane są poniższe działania:

- kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
- wykorzystywanie rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych (Zarządzenie Prezesa NBP w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej), przy utrzymywaniu średniego stanu rezerwy na zadeklarowanym poziomie;
- ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
- wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
- utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
- pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
- trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
- wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;

- kształtowanie właściwych relacji z klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami – w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

Bank posiada zdefiniowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku plany awaryjnego działania w sytuacji kryzysowej zagrażającej płynności Banku.

„Plan awaryjny utrzymania płynności” ma na celu zapobieżenie sytuacji braku realizacji zobowiązań przez Bank w sytuacji nagłego, kryzysowego pogorszenia się płynności.

Plany awaryjne opracowywane przez stanowisko ds. zarządzania ryzykiem, powinny gwarantować:

- niezakłócony dostęp do usług finansowych świadczonych przez Bank,
- bezpieczeństwo wkładów klientów zdeponowanych w Banku,
- przetrwanie Banku w sytuacjach kryzysowych.

Plany awaryjne zawierają następujące elementy:

- okres występowania i nasilenia się niekorzystnych zjawisk,
- harmonogram działań, procedury postępowania, system informacji dla kierownictwa,
- zasady sprzedaży aktywów i przebudowy struktury bilansu przy różnych scenariuszach sytuacji kryzysowych,
- osoby/komórki/stanowiska odpowiedzialne za wdrożenie planu awaryjnego.

Plany awaryjne podlegają testowaniu z częstotliwością roczną.

W celu identyfikacji sytuacji kryzysowej wprowadzono wskaźniki ilościowe i jakościowe mogące wskazywać na pojawiającą się sytuację kryzysową oraz zasady ich monitorowania.

W przypadku przekroczenia wartości ostrzegawczej wskaźników w ciągu kolejnych określonych ilością dni roboczych, osoba odpowiedzialna za analizę ryzyka płynności określa przyczyny powstania takiej sytuacji, perspektywy powrotu wskaźników do poziomów przyjętych wartości ostrzegawczych. Wyniki monitoringu raportuje Zarządowi Banku.

W 2023 roku nie wystąpiły sytuacje kryzysowe i nie były uruchamiane plany awaryjne.

Zarząd Banku ma obowiązek informowania Rady Nadzorczej o każdorazowym uruchomieniu planu awaryjnego.

Alternatywne źródła finansowania i sposoby ich pozyskania wskazane są w poszczególnych planach awaryjnych.

Przegląd i aktualizacja planów awaryjnych dokonywana jest nie rzadziej niż raz w roku oraz w sytuacji zmiany warunków rynkowych i biznesowych.

4. Informacje dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W zarządzaniu ryzykiem operacyjnym za szczególnie istotne uznaje się wypełnienie zapisów Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późn. zm., Rekomendacji M, Rekomendacji D i innych przepisów nadzorczych z nimi powiązanych.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Podlasko-Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie odbywa się w sposób zapewniający realizację norm wskazanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odbywa się na płaszczyźnie rozwiązań systemowych, jak bieżącego zarządzania tym ryzykiem. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdą jednostkę / komórkę organizacyjną Banku, a w skali całego banku z poziomu centrali przez Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem. Bank zarządza ryzykiem operacyjnym na podstawie przepisów wewnętrznych. Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie.

Bank ustalił i monitoruje limity na poszczególne incydenty ryzyka operacyjnego i wskaźniki KRI.

Sprawozdawczość w zakresie ryzyka operacyjnego objęta jest Systemem Informacji Zarządczej. Wyniki analizy przedstawiane są Zarządowi Banku w okresach kwartalnych - ocena ryzyka zawiera informację o wykonaniu przyjętych limitów.

Rada Nadzorcza Banku w okresach rocznych otrzymuje informacje o narażeniu Banku na ryzyko operacyjne i realizacji Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Straty brutto z tytułu incydentów ryzyka operacyjnego zaistniałych w 2023 roku nie wystąpiły.

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Wielkość straty brutto (w tys. PLN)
1	Oszustwa wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0
		2. Kradzież i oszustwo	0
2	Oszustw zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	0
		2. Bezpieczeństwo systemów	0
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	0
		2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0
		3. Podziały i dyskryminacja	0
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów.	0
		2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0
		3. Wady produktów	0
		4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0
		5. Usługi doradcze.	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	0
6	Zakłócenia działalności i błędy systemów	1. Systemy	0
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	1. Wprowadzenie do systemu, wykonywanie, rozliczenie i obsługa transakcji.	0
		2. Monitorowanie i sprawozdawczość	0
		3. Dokumentacja dotycząca klienta	0
		4. Zarządzanie rachunkami klientów	0
		5. Uczestnicy procesów nie będący klientami banku	0
		6. Sprzedawcy i dostawcy	0

W 2023 roku wystąpiły straty rozciągnięte w czasie w kwocie 376 tys. zł – skutek incydentu z 2016 roku.

Bank do wyliczania minimalnego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2023 r. wynosił 2.184 tys. zł.

Ustalony roczny limit w wysokości 30% podstawowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne, na pokrycie strat z tytułu ryzyka operacyjnego nie został przekroczony. Limit ten jest limitem strategicznym i obejmuje ryzyko braku zgodności oraz ustalony limit strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z płatnościami internetowymi.

Globalny limit rocznych strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z płatnościami internetowymi max 5% podstawowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne został przekroczony (wystąpienie strat rozciągniętych w czasie).

Bank podejmował działania mitygujące mające na celu ograniczanie skutków incydentów, które miały miejsce oraz uniknięcie ewentualnych zagrożeń.

5. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka podlega nadzorowi przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorczą przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku sprawozdanie, w którym zawiera informację o funkcjonującej w Banku Polityce. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona Polityka sprzyja bezpieczeństwu działania Banku. Osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka identyfikuje się na podstawie kryteriów o charakterze ilościowym i jakościowym zawartych w Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (CRR) oraz przepisów implementujących w Polsce Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (CRDIV) oraz Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/878 (CRD V). Do osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku w 2023 roku zaliczono: Członków Rady Nadzorczej oraz Członków Zarządu Banku. W 2023 r. nie korzystano z opinii konsultantów zewnętrznych. W Banku nie powołano komisji ds. wynagrodzeń.

Na dzień 31.12.2023 r. zasady polityki wynagrodzeń w Banku wynikały z następujących regulacji:

- Regulaminu wynagradzania pracowników wprowadzonego Uchwałą ZB Nr 30/2014 z dnia 17.04.2014r. – z późn. zm.;
- Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu wprowadzonego Uchwałą RN 7/5/2023 z dnia 09.11.2023r.;
- Polityki wynagrodzeń zatwierdzonej Uchwałą ZB Nr 65/2/2021 z dnia 30.12.2021 r., zatwierdzona Uchwałą RN Nr 1/4/2022 z dnia 19.01.2022 r.
- Regulaminu zmiennych składników wynagrodzeń wprowadzonego Uchwałą Zarządu Nr 19/1/2022, zatwierdzonego Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 3/2/2022.

Polityka wynagrodzeń realizowana jest odpowiednio do formy prawnej w jakiej Bank działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Wprowadzenie i stosowanie Polityki wynagrodzeń ma na celu prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka. Całkowite wynagrodzenie zmienne przyznane przez Bank pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do utrzymania lub przywrócenia prawidłowej bazy kapitałowej w dłuższym okresie i powinno uwzględniać interesy akcjonariuszy, deponentów i wszelkich innych zainteresowanych stron. Wynagrodzenie zmienne nie powinno być przyznawane ani wypłacane, jeżeli skutkowałoby to utratą prawidłowej bazy kapitałowej.

Wynagrodzenie zmienne pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku, podlegają dostosowaniu do ryzyka.

Dostosowanie do ryzyka dokonywane jest poprzez:

- wyznaczania celów i rozliczania efektów pracy, w tym oceny poziomu realizacji celów i oceny ryzyka;
- przyznania wynagrodzenia zmiennego;
- wypłaty wynagrodzenia zmiennego.

Przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku, łączna wysokość zmiennych składników wynagrodzenia przyznawanego zidentyfikowanym pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do podwyższenia funduszy własnych. Wynagrodzenie za pracę osób zaangażowanych nie może zachęcać tych pracowników do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku ze szkodą dla konsumentów.

Bank określa odpowiedni stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia z zastosowaniem zasady polegającej na tym, że stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u pracownika, którego działalność zawodowa istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie może przekraczać 100 %.

Polityka wynagrodzeń oraz Regulamin zmiennych składników wynagrodzeń zakłada wypłatę wynagrodzenia zmiennego pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku w postaci premii, która jest przyznawana za realizację wyznaczonych celów oraz ocenę efektów pracy.

Zmienne składniki wynagrodzenia mogą być przyznawane na podstawie pozytywnej oceny realizacji celów wskazanych pracownikom do wykonania. Przy ocenie realizacji celów bierze się pod uwagę kryteria ilościowe i jakościowe określone w Polityce.

Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku oraz ocena wyników Zarządu. Ocenie dokonywanej przez Radę Nadzorczą podlega stopień wykonania wybranych wskaźników w poszczególnych latach podlegających ocenie. Pozytywna ocena wyników całego Banku wymaga spełnienia kryteriów jakościowych zawartych w Regulaminie oraz kryteriów ilościowych. Wskaźniki, które podlegają ocenie to: wskaźnik ozerwowania portfela kredytowego, wskaźnik C/I (koszty/dochody), łączny współczynnik kapitałowy oraz wskaźnik płynności LCR.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest przyznawana odpowiednio przez Radę Nadzorczą uznaniowo, z uwzględnieniem zasad zawartych w Regulaminie zmiennych składników wynagrodzeń. Wypłata wynagrodzenia zmiennego może zostać wstrzymana, ograniczona, a także może nastąpić odmowa jego wypłaty w szczególności w następujących przypadkach: uczestnictwa pracownika w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku, brak spełnienia przez pracownika standardów dotyczących rękami bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia. Zgodnie z wymogami Polityki wynagrodzeń całkowite średnie wynagrodzenie brutto Członków Zarządu w 2023 r. nie przekroczyło 50% całkowitego średniego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku.

W Polityce wynagrodzeń oraz Regulaminie zmiennych składników wynagrodzeń określono zasadę, że przyznawane wynagrodzenie zmienne ma charakter wyłącznie pieniężny nie stosuje się wypłaty w formie instrumentów finansowych. Stosuje się zasadę dotyczącą wypłaty całości przyznanej premii bezpośrednio po jej przyznaniu bez stosowania odraczania jej części.

wyszczególnienie	Wynagrodzenie organu zarządzającego		
	Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Organ zarządzający ogółem
liczba członków organu zarządzającego	7	3	10
Łączne wynagrodzenie organów zarządczych (brutto)	112	664	776
w tym: wynagrodzenie zmienne	0	54	54
w tym: wynagrodzenie stałe	112	610	722

6. Ujawnienie informacji w zakresie Rekomendacji H

System Kontroli Wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka oraz skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, stanowiskach organizacyjnych i komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcje kontroli oraz komórkę ds. zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Podlasko-Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

Poziom I - to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, komórki pierwszego poziomu odpowiedzialne są m.in. za zapewnienie zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi standardami rynkowymi, a także reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych.

Poziom II - to zarządzanie ryzykiem realizowane przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania na I poziomie i działalność Stanowiska ds. zgodności z funkcją kontroli wewnętrznej. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Poziom III - to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio na poziomie I i II, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W 2023r. Bank nie był objęty Planem Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnienie realizacji zadań Banku oraz gwarancja bezpieczeństwa jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności finansowej,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
- 2) komórka ds. zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności i bieżącą działalność operacyjną Banku. Do podstawowych rodzajów niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych w Banku należą:

- monitorowanie poziome w ramach pierwszej linii obrony (poziomu I) oraz monitorowanie poziome w ramach drugiej linii obrony (poziomu II),
- monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony (poziomu I) przez drugą linię obrony (komórki poziomu II),

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli wewnętrznej w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązano cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, nadanie odpowiedniej kategorii stwierdzonej nieprawidłowości w ramach niezależnego monitorowania polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z daną nieprawidłowością. Stanowisko ds. zgodności prowadzi rejestr nieprawidłowości znaczących i krytycznych. W przypadku wykrycia w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości uznanych jako znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie tego procesu. Nieprawidłowości o charakterze krytycznym są zgłaszane również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego SSOZ BPS. Wykryte w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne raportowana są do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu. Nieprawidłowości o charakterze krytycznym są zgłaszane również do komórki audytu wewnętrznego SSOZ BPS.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz komórki ds. zgodności. Ocena dokonywana jest na podstawie:

- wyników audytu wewnętrznego przeprowadzonego przez SSOZ BPS;
- wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych;
- raportów z działalności audytu wewnętrznego Spółdzielni;
- opinii Komitetu Audytu;
- informacji Zarządu;
- okresowych raportów Stanowiska ds. zgodności;
- ustaleń dokonywanych przez biegłego rewidenta;
- ustaleń wynikających z czynności nadzorczych UKNF oraz wyników oceny BION;
- wyników niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych;
- ilości i wysokości strat operacyjnych;
- ilości przekroczeń limitów wewnętrznych;
- ilości skarg i reklamacji w rejestrze;
- wyników systemu oceny punktowej dokonanej przez SSOZ BPS.
- innych informacji dotyczących adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

O wynikach oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej Bank informował Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

7. Ujawnienie informacji w zakresie Rekomendacji Z

Informacja dotycząca przyjętej Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Podlasko-Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie.

Bank unika konfliktu interesów stosując rozwiązania organizacyjne oraz normy postępowania określone w regulacjach wewnętrznych. Zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającemu z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia zostały określone w „Polityce przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów”. Do zapobiegania konfliktom interesów odnosi się również „Polityka ładu korporacyjnego oraz ładu wewnętrznego”, a także „Kodeks etyki”.

Bank dokłada wszelkich starań, aby w przypadkach powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów klienta.

Celem Polityki jest zapobieganie niekorzystnym zjawiskom powodowanym konfliktem interesów i przestrzegania standardu postępowania, a także zapobieganie naruszeniu prawa i regulacji nadzorczych.

W Banku zarządzanie konfliktem interesów realizowane jest przez:

- właściwą organizację i prawidłowe funkcjonowanie organów Banku;
- odpowiednie działania organizacyjne, podział zadań i odpowiedzialności oraz tworzenie barier informacyjnych zapobiegających konfliktowi interesów;
- stosowanie szczególnych zasad zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi kapitałowo organizacyjnie z członkami organów Banku oraz osobami zajmującymi stanowiska kierownicze Banku;
- dbałość o zapisy w regulacjach wewnętrznych, zapewniające zgodność z zasadami niniejszej Polityki;
- nadzór organów Banku nad przestrzeganiem zasad określonych w niniejszej Polityce;
- promowanie zasad transparentności, odpowiedzialności i uczciwości oraz aktywnej postawy w promowaniu biznesu opartego na przestrzeganiu wartości etycznych przez osoby kierujące w Banku pracą innych osób, na wszystkich szczeblach zarządzania;
- zapewnienie anonimowych kanałów przekazywania informacji o naruszeniach oraz szkoleniach dla pracowników m.in. z zakresu zasad przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów

W Banku prowadzony jest Rejestr konfliktu interesów, o którym mowa w „Polityce przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów”. Stanowisko ds. zgodności dokonuje monitorowania ryzyka konfliktu interesów, poprzez testy zgodności monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej i raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów. Zidentyfikowane w 2023 roku powiązania personalne między pracownikami nie miały wpływu na zakres i realizację powierzonych obowiązków.

W przedstawionych Oświadczeniach członków organów Banku nie stwierdzono rzeczywistego konfliktu interesów.

Informacja o zarządzaniu konfliktem interesów w Podlasko-Mazurskim Banku Spółdzielczym w Zabłudowie dostępna jest na stronie Banku: <https://www.pmbank.pl/konflikt-interesow>.

8. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Banku wg stanu na 31 grudnia 2023 roku składała się z siedmiu członków. W jej składzie wyodrębniono funkcje Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego i Sekretarza. Wyboru Przewodniczącego dokonano w oparciu o posiadane doświadczenie oraz umiejętności.

Członkowie Rady Nadzorczej aktywnie pełnili swoje funkcje, odbyli osiem posiedzeń, w których frekwencja była 100%. W strukturze Rady Nadzorczej wyodrębniono Komitet Audytu, który działa aktywnie, a jego posiedzenia poprzedzają posiedzenia Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady Nadzorczej wykazują się zaangażowaniem w pracę, poświęcając czas w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań organu nadzorującego.

Posiedzenia organu nadzorującego odbywają się w języku polskim z częstotliwością wymaganą przepisami.

Zgodnie z obowiązującą w Banku procedurą ocena odpowiedności członków Rady Nadzorczej oraz organu jako całości dokonywana jest co najmniej raz na dwa lata. Ostatnia ocena została przeprowadzona w roku 2022, w związku z powyższym w 2023 roku nie dokonywano oceny odpowiedności. Poprzednia ocena przeprowadzona przy wyborze Rady Nadzorczej wykazała, że Członkowie Rady Nadzorczej dają rękojmię ostrożnego i stabilnego nadzorowania działania Banku, posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do zarządzania Bankiem, a reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Ocena kolegiarna Rady Nadzorczej Banku jest pozytywna.

Zarząd Banku

Zarząd Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie składa się z trzech osób: Prezesa Zarządu, Wiceprezesa ds. handlowych i Wiceprezesa ds. finansowych.

W związku z odejściem na emeryturę z dniem 31.12.2023r. Wiceprezes ds. finansowych, Rada Nadzorcza zapewniając ciągłość pracy Zarządu Banku, powołała na to miejsce nowego Członka Zarządu. Przed powołaniem w skład Zarządu, Rada Nadzorcza w dniu 28.12.2023r. dokonała oceny odpowiedności kandydatki na stanowisko Wiceprezesa ds. finansowych biorąc pod uwagę jej kwalifikacje, doświadczenie i reputację.

W związku ze zmianą składu Zarządu, Rada Nadzorcza przeprowadziła również ocenę pozostałych Członków Zarządu oraz Zarządu jako organu kolegiarnego.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono, że Członkowie Zarządu w nowym składzie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do zarządzania Bankiem, a reputacja osobista członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Ocena kolegiarna Zarządu Banku była pozytywna.

Skład liczebny Zarządu ocenia się jako adekwatny do charakteru i skali prowadzonej działalności. Członkowie Zarządu Banku w 2023 roku nie zajmowali stanowisk dyrektorskich.

Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim z przyjętą częstotliwością przynajmniej raz w tygodniu.

IV Zakończenie

Podlasko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Zabłudowie podejmuje szereg działań zmierzających do doskonalenia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i podnoszenia efektywności działalności Banku, przy pełnym zachowaniu bezpieczeństwa.

Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową pozwoli Bankowi na dalszy bezpieczny rozwój.

Raport Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z zakresu adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu według stanu na dzień 31.12.2023 r.

V Oświadczenie Zarządu Banku

Informacje wg stanu na 31 grudnia 2023 r. są zgodne ze stanem faktycznym. Stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu działalności i Strategii, co podlega corocznej ocenie przez Radę Nadzorczą Banku.

Zarząd Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszym „Raporcie Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie z zakresu adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu według stanu na dzień 31.12.2023 r.” są zgodne ze stanem faktycznym.

Tym samym Zarząd Banku oświadcza, że według najlepszej wiedzy:

- 1) niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR;
- 2) adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku.

Zarząd Podlasko-Mazurskiego Banku Spółdzielczego w Zabłudowie zatwierdza niniejszy Raport zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

***Zarząd
Podlasko-Mazurskiego
Banku Spółdzielczego w Zabłudowie***